



Ajuntament
de Taradell

PATRIMONI EN PAPER

Torre de Don Carles de Taradell



Patrimoni en paper

Maquetes retallables del patrimoni arquitectònic de Taradell

Promou i edita

Ajuntament de Taradell, abril 2024

Disseny i dibuix

Miguel A. Ramos Santiago



Torre de Don Carles. Història i arquitectura.

La Torre va ser construïda per mandat de Don Carles de Cruïlles i Vilademany, baró de Taradell, ja que les poblacions amb el títol de Vila havien d'estar fortificades. En un principi la seva funció era ser utilitzada com torre de guaita i formar part d'una fortalesa més gran per defensar la vila.

Les obres van començar el 1545 i van finalitzar el 1550, però la fortalesa no va continuar perquè don Carles va morir. Amb la paralització del projecte inicial la torre va passar a ser utilitzada com presó i per això també es coneix com a "Torre de la Presó".

Amb el pas dels anys la torre va quedar bastant malmesa. L'any 1960 es va fer una primera restauració per recuperar els merlets i l'aparença original. El 2000 es va emprendre una segona restauració del volum de la torre i l'adequació dels voltants. I també es va recuperar l'accés a la base, que s'havia perdut.

Està situada a prop de l'angle nord-est de la Plaça Major de Taradell i es troba al mig de les cases, envoltada per passatges estrets. El cos construït presenta una planta quadrada de 4,50 x 4,90 m i la seva alçada arriba als 15,00 m. Els materials constructius són la pedra basta sense polir de color gris amb alguns elements de ressalt amb pedra vermella per marcar les arestes de cantonada, la porta d'accés i algunes de les petites obertures situades a les quatre cares. Està coronada per merlets i a la base del pany on es situa la porta d'accés es conserva un arc que uneix la torre amb la casa veïna.

Avui tot el petit conjunt urbà que envolta la torre presenta un bon estat de conservació. L'escala moderna afegida com un element exempt, així com el tractament acurat dels paviments ajuden a la dignificació del monument. Des del punt de vista patrimonial, la torre de Don Carles es un monument històric catalogat i protegit per la normativa urbanística municipal. I també està declarada BCIN (Bé cultural d'interès nacional) per la Generalitat de Catalunya.

La Torre de don Carles com a retallable

En el moment de dissenyar el retallable d'un element construït s'han de prendre algunes decisions per aconseguir el resultat desitjat. En aquest cas es evident que l'element principal es el cos de la torre tractat com un prisma esvelt que emergeix per sobre les edificacions veïnes. Però també resulta molt important l'entorn urbà que dona perspectiva al conjunt.

En aquest sentit s'ha optat per acompanyar la torre per les edificacions que la envolten: un conjunt de 6 cases, un petit jardí i uns patis. El tractament d'aquests



elements es força simplificat, amb geometries senzilles que únicament volen recrear les proporcions dels carrers i espais públics adjacents a la torre.

Instruccions generals de muntatge del retallable

- | | | |
|-------------------------|-------------------|-------------------------|
| 1. La línia contínua | ----- | retallar per l'exterior |
| 2. La línia discontinua | - - - - - | doblegar cap endins |
| 3. El punt i la ratlla | . - . - . - . - . | doblegar cap enfora |

Consells importants

- Per aconseguir un tall perfecte utilitzar preferentment cúter i regla.
- Per facilitar els plecs marcar les línies amb una punta fina i regla.
- És convenient enganxar la base de la maqueta sobre un cartró rígid.

Eines i materials per al correcte muntatge

- Regles de diversos tipus, cúter i tisores de punta fina.
- Adhesiu semi-líquid i transparent d'assecat ràpid, preferiblement amb cànula per a fer més precisa l'aplicació.
- Estris auxiliars: agulles d'estendre petites, pinces, punxó, bastonets de fusta...

Procés de muntatge

Totes les peces i les solapes tenen indicacions per saber on han d'anar enganxades. L'ordre aconsellat per al muntatge és el següent:

1. Retallar i enganxar la base (full 1) sobre un suport rígid de la mateixa mida.
2. Retallar les 4 cares de la torre i conformar els merlets de cada cara (detall 1). Muntar les 4 parets, el terrat i la base de la torre i enganxar-la al seu lloc de la base.
3. Per al muntatge de l'escala (full 4):
 - Retallar i enganxar el “*suport balcó*” al peu de la porta d'accés a la torre (detall 2).
 - Retallar el “*tancament escala i els graons i replà 1*”. Les solapes laterals dels graons s'han de doblegar cap a fora i enganxar aquesta peça per la part interior de l'escala. Enganxar al mateix temps el “*replà 1*” sobre el “*suport balcó*” del punt anterior.
 - Retallar la “barana” i muntar el conjunt de baranes sobre el “*replà 0 i replà*” (detall 3).
4. Retallar les parets laterals de la casa 4 i enganxar-les al seu lloc a la base. Enganxar la pestanya dreta dels “*graons de l'escala*” a la façana de la casa 4. Retallar la paret posterior i teulat de la casa 4 i enganxar el conjunt.
5. Retallar i muntar “*l'arc entre torre i casa 1*” i enganxar-lo al lloc indicat de la torre.



6. Retallar les parets i teulat de la casa 1 i muntar-la sobre la base i amb l'arc.
7. Retallar i muntar el conjunt de parets i teulats de les cases 2, 3 i 5. Enganxar-les al lloc indicat de la base.
8. Retallar les parets i el "terrat pla" de la casa 6 i muntar-la al seu lloc de la base. Retallar i muntar el "teulat 6" sobre el terrat pla.
9. Retallar la peça del "tancament lateral", doblegar la pestanya i enganxa-la a la base per la part inferior, (detall 4). La pestanya vertical, sense doblegar, s'enganxarà a la paret lateral de la casa 5.
10. Retallar i muntar la "tanca jardí", "tanca pati" i "pati 5" al seu lloc segons el plano de la base. Retallar les dues peces de l'arbre i enganxar-lo sobre el "terra jardí".

